

VERNO KİTAP
Y A Y I N E V İ

ANILARA YOLCULUK
İSYAN VE AŞK
Duran Çoban

ANILARA YOLCULUK İSYAN VE AŞK

Verno Kitap®

www.vernokitap.com

kitap@matbumedya.com

0549 654 72 54

Yayıncı Sertifika No 28740

Kurucu: Emrah Çelik

Editör: Halil Urgan

Son Okuma: Tuba Aslantaş

Sayfa Tasarım: Baran Ekber

Kapak Tasarım: Tekin Parmaksız

Kitappad.com

Kitaplobi.com

Kitapşeyleri.com

1. Basım, İstanbul, Mart 2026

ISBN: 978-625-9287-88-1

Tilki Kitap Matbaa / İstanbul

Matbaa Sertifika No: 48138

Eserin tüm telif hakları yazara aittir. Yazar, bu baskı için basım-satış-dağıtım-tanıtım haklarını Verno Kitap'a devretmiştir. Yazar, eserin kapak dahil içeriğindeki tüm materyallerin (metin, görsel öge, tablo...) yasal ve fikri sorumluluğunu kabul etmiştir. Verno Kitap'ın kurumsal görüşü olmayabilir.

Duran Çoban

YAZAR HAKKINDA

Duran oban, 1960 yılında Tokat'ın Niksar ilçesinde doğdu. 9 Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi mezunu olan oban, iki farklı internet gazetesinde seyahat notları ve toplumsal konulardaki görüşlerini paylaştı. Bu deneyimleriyle ilk kitabını yayımladı. Seyahat etmeyi, doğayı ve farklı kültürleri keşfetmeyi, bahçe işleriyle uğraşmayı, yemek yapmayı ve arkadaş sohbetlerini seviyor. Şu anda Bursa'da yaşamaktadır.

GİRİŞ

Yaşadıklarımı kâğıda dökmek hiç aklıma gelmezdi. Okul yaşamımda Türkçe ve dil bilgisi derslerini sınıfı geçecek kadar yaptım. Dil bilgisi kurallarına uymayan güzel anlatımlar yaparım, küçük dost meclislerinde. Günlük konuşmalarda bu hatalar arada kaynayıp gidebilir. Yazmak ise öyle değil, hatalar sırtıyor yazılı metinlerde. Yazarken bilmeden yapacağım anlatım kusurlarını hoş göreceğinizi umuyorum.

Çevremdeki insanlara göre yaşamım renklilik ya da bir çeşit aykırılık gösteriyor. Dost sohbetlerinde yaşadıklarımı anlatmam dikkat çekiyor. Arkadaşlar, bunları mutlaka yazmalısın, diye motive

ediyorlar. Ayrıca sosyal medya, kendimizi ifade ettiğimiz gazetemiz gibi. Burada yaptığım küçük paylaşımlar da ilgi oluşturunca bunları kâğıda dökme fikri yeşermeye başladı. Bursa'ya yerleşirken tanıdığım, sonrasında kardeş gibi olduğumuz çok yakın bir dostumu pandemi döneminde kaybettim. Arkadaşımın arkasından duygularımı sosyal medyada paylaştım. "HASAN TAŞKUT İLE KESİŞEN YOLLARIMIZ" başlığı ile bir yazı yazdım. Birkaç gün sonra üniversiteden arkadaşım Engin Şirin aradı. Yazımı okuduğunu, beğendiğini, çıkardıkları "Söz Bizde" gazetesinde yayımlamak istediğini söyledi. Yazdıklarımın fark edilmesi güzel bir duygu uyandırmıştı bende.

Böylece ilk yazım sanal bir gazetede yayımlandı. Daha sonraları ülkemizden ve dünyanın dört bir yanından, gezi notları, izlenimler yazmaya başladım. Sosyal medyada bütün gezilerimi kısa da olsa yazardım. Bunları sonraları geliştirmeye başladım.

Anlatacaklarım, içinde yer aldığım 78 kuşağının benim gözümde yaşam hikâyesinin aklımda kalanları. İlk dönemler kişisel görünse de bir köy çocuğunun şehre uzanan zorlu macerası, aynı dönemi yaşayan insanların ortak yaşamını anlatıyor. Doğduğum köyü anlatırken kelimeler yetmiyor. Yaşar Kemal, Cengiz Aytmatov hayranlığım, abartılı cümlelere dönüşmüş oluyor.

Cicero'ya yaşlılığında sorulan soru:

"Üstat, yeniden gençliğe dönmek ister miydiniz?"

Verdiği yanıt:

"Yarışı birinci bitiren bir at, neden bir daha başlangıç çizgisine dönmek istesin ki?"

"Ben her zaman yaşlılar gibi olgun düşünen gençlere, gençler gibi neşeli olan yaşlılara hayranımdır. Zaten neşeli olanlar hiçbir zaman yaşlanmazlar."

"Yaşlanmak ve yaş almak, gençliği terk etmek değildir çünkü gençlik bir hayat devresi değil, bir akıl hâlidir. Yıllar cildi buruşturabilir ancak heyecanların bitişiyle ruh buruşur.

İnsan kendine olan güveni kadar genç, kuşkusu kadar yaşlı, cesareti kadar genç, korkuları kadar yaşlı, umudu kadar genç, bezginliği kadar yaşlıdır."

Kimse fazla yaşamış olmakla yaşlanmaz.

İnsanları yaşlandıran, ideallerin bitmesidir.

İnsanın kalbi sevdiğçe, insan yaşamdan neşe duydukça, güzellikleri fark ettikçe, beyni yeni şeyler keşfettikçe herkes gençtir.

İnsanlar yaşadıkça yaşlandıklarını sanırlar, hâlbuki yaşadıkça yaşlanırlar.

Okumanızı tavsiye ederim. İnsan, yaşlı olmaya karar verdiği gün yaşlanır.

W.E. Gladstone

EDİTÖRÜN NOTU

Sevgili Duran,

Yazdıklarının tarihsel önemi yanında yazınsal yanı da sıradan bir anlatıcının ötesindeydi. Bütün doğallığı, içtenliği ile yazdığın anılarını bir zamanlar birlikte, yan yana ya da en azından aynı kav-gada birlikte olmuş insanların ilgiyle okuduğuna eminim. Elbette böyle bir emek ürünü, taşıdığı büyük değer ve anlam bakımından internetin belleğinin derinliklerinde yitip gitmemeliydi ve mutlaka bir kitaba dönüşmeliydi. Bunu yaparken anlatıların doğallığına ve özüne hiç dokunmadan yazım, noktalama ve yazınsal açıdan kimi anlatım kusurlarının giderilmesi yapıtı daha kaliteli bir duruma getirecekti.

Bir Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni olmamın verdiği cesaretle bunu sana önerdiğimde ve bu işe aday olduğumda beni kırmadın, bana bir dosya hâlinde yazıları gönderdin. Çok bekledi bende. Bir gün bile “Hani ne oldu bizim inceleme işi?” diye sormadın, sabırla bekledin. Karşılığında sana her harfi, her sözcüğü, her satırı tek tek okunmuş, üzerinde düşünülmüş ve bilgimin ve yeteneğimin el verdiği en ince işçilikle işlenerek birtakım rötüşları yapılmış olarak kitabını baskıya hazır olarak gönderiyorum. Yaptığım her müdahalenin (yukarıda da belirttiğim gibi kesinlikle anlatımın özüne ve doğallığına dokunmaksızın) bir Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni açısından zorunlu ve açıklanabilir bir karşılığı vardır. Elbette yapıt senin yapıtın ve yine de basım öncesi son söz senindir.

Sanırım aramızda bir iki yaş ya vardır ya yoktur. Benim belleğim-de pek çok anı geçmişin yaşanmışlığı içinde savrulup gitmişken, pek

çok şeyi bugün ne yazık ki anımsama konusunda büyük sıkıntılar yaşarken senin belleğinin bu kadar güçlü olmasına doğrusu hayran kaldım. Bu kitap için ben de çok emek harcadım. Sana yerden göğe helal olsun.

Bu kitabın “editörü” olarak anılmak bile benim için onur verici bir paydır.

Sevgilerimle değerli kardeşim.

Halil Urgan, 16 Ekim 2024

“Tarih kılık değiştirerek ilerler” der Debray. Sahnede daima bir önceki perdenin maskesiyle görünür, perdenin her kalkışında devamlılığın yeniden kurulması gerekir. Suç tarihte değil, görüşümüzdendir. Çünkü, geçmişi bugünün üzerine çakışmış olarak görürüz... Duran’ın yapmaya çalıştığı ve başardığı işte tam bu noktadadır. Bugün, yapay zekâya, “Bana 70’lerin sol jargonuyla, hayat hikâyemi Spinoza’nın görüşlerini de yedirerek, artı değer meselesine sentezleyen bir kitap olarak yazabilir misin?” diye sorsak “elbette” yanıtını alırız. Yaptığı işi beğenmezsek “ne olacak yapay zekâlı işte” deyip geçebiliriz ama ya geçemeyenler olursa. Duran, bizi işte bu “tehlikeden” kurtarıyor. Ölümün, değiştirilmenin, yeniden işine geldiğı gibi yazılmanın elinden kurtarıırken, geçmişi ve anıları bugünün üzerine olanca içtenliğiyle akıştıırıyor. Dürüstçe, sade ve saklamaksızın.

Bu niteliğiyle rahatsız da edebilir. Ben “verdiği rahatsızlığa” karşın, yazılması gerektiğini düşünenlerdenim. 1961 sonrası bir bütün olarak yükselen sol ve bir parçası sosyalist solun topu topu 20 yıllık, tarih açısından göz açıp kapama süresi dahi sayılamayacak bir süreçte kıran kırana yaşadıkları o kadar çok ve yoğundur ki solun en değerli hazinesini oluşturur. Dürüstçe, teorik kaçamaklara, kaçışlara girilmeden yazılmış, anlatılmış her anı bu hazinenin önemli bir bölümüdür. Teşekkür borçluyuz. Ondan sonrası Althusser’in dediğı gibi, “Bırak teori bildiğini yapsın.”

Duran oban’ın anılarında, “68 Kuşağı” denilen kuşağın, “78 Kuşağı” denilen kuşakla aslında nasıl iç içe yaşadığını, geliştiğini, değiştiğini görmekle kalmaz, nedenini anlarız. Onun anlattıkları üzerinde düşündükçe, 27 Mayıs 1961 sonrası, sosyalist solun bölündükçe, ana gövdeden koptuke nasıl ve neden yalnızlaştığını anlarız. 1980 askerî darbesi öncesi ve sonrasındaki sosyalistlerin

tek tek bireylere inen yenilgiyi asla kabul etmeyen inatçılığını, inancını, neredeyse günlük bocalama tehlikesi geçiren pratiklerinin de nedenlerini buluruz. Hayatı, değişmezleri, işkenceyi, cezaevlerini, sonrasını, nasıl yeniden kurulduğunu, kurulabildiğini de... Neyin, nelerin neden değiştiğini de...

Duran, anılarımızı ölümden, geçmişimizi istedikleri gibi eğip bükmeye değiştirmeye çalışan yapay zekâ ve zekâlılardan kurtarıyor

Ümit Aslanbay, Mart 2026

“Doğruluktan ayrılma kızım” dedi babam bana. Bu onunla son konuşmamız, bana son sözleriydi. Bana sevgiyi, dostluğu, güveni ve kendi ayakları üzerinde, dimdik yaşamayı öğretti... Duran’ı cezaevinde ziyaret ettim. 1988 yılbaşı açık görüşüydü, ısrarla davet etmişti. Bana bütün gün anlattı, âdeta esir olarak, her şeyi, hayatını, ailesini, nasıl hayatta kalabildiğini... Oluşturduğu güven duygusu beni ona yaklaştırdı. Kalbimi, en değerli duygumu ona emanet edebilir(miy)dim? Benim için önemli olan “sadakat ve güven”di. Hiç boşa çıkmadı...

Teşekkürler hayat, karşılaştığımız tüm zorluklara, çıkar hesaplarına, yalanlara ve çevremizde gitgide artan şiddete rağmen, tüm hediyelerine ve birlikte sürdürmeye...

Meral Çoban, Mart 2026

ANILARA YOLCULUK’UN YOLCULUĞU

Yaklaşık yedi yıldır deneyimli arkadaşlarımla birlikte Söz Bizde’yi yaşıyoruz. Söz Bizde’yi sıradan bir gazete olarak görmedik. Kendi düşünce ve yaşam zenginliklerini paylaşmak isteyen tüm dostlarımız için bir serbest kürsü niteliğindedir. Sosyal medyada Duran Çoban’ın gezi paylaşımlarını ilgiyle izliyordum. Söz Bizde için değişik bir pencere olabileceği düşüncesiyle, yazılarını yayımlamayı önerdim. Biraz çekince gösterse de ikna oldu ve böylece, bizim de bir gezi yazarımız oldu.

Birgün farklı içerikte bir yazı yayımlamak istediğini söyleyerek Anılara Yolculuk ’u gönderdi. “Birkaç bölümde yayımlarsın.” dedi. Ben on sayfa kadar bir yazı zannettim. Bir baktım ki “pehlivan tefrikası” olacak büyüklükte bir yazı dosyası. Sevgili arkadaşım Duran’ı kırmam da olanaksız. Bu da “Duran’ın tefrikası olsun” deyip, kolları sıvadık ve yayın başladı. Tabii benim için çok zorlu bir süreç de başlamış oldu. Anılara Yolculuk tam 67 bölüm hâlinde yayınlandı. Yazılar yayınlandıkça gördüğü okurların ilgisi ve benim ilgim gittikçe artıyordu. Öyle ya o yaşamın içinde hepimiz, şu ya da bu şekilde yer almıştık.

Okuyacağınız yolculuk, bir yaşama sığamayacak kadar zengin. Ve ilginç olan hep sıfır noktasına yakın. Ama bu yolculuk, bir